Okuma kültürüne kelebek etkisi

"Amazon Ormanları'nda bir kelebeğin kanat çırpması, ABD'de fırtına kopmasına neden olabilir."
Ray Brudbury

Kitap okuyan çocukların hayatta daha özgüvenli, daha mutlu ve daha başarılı olduklarını söyleyen bilimsel kaynakları burada sıralamaya gerek yok. Dahası, lise ve üniversiteye giriş sınavlarında, meslek sahibi olup hayata emin adımlarla yürüme aşamalarında da kitap okumanın olumlu etkisi var.

Temmuz ayı benim için sevinçli haberler getirdi. Çünkü işe başlamalarını dört gözle beklediğim öğrencilerimin ve arkadaşlarının atanma haberlerini aldım.

Serap, Miras, Betül, Emre, Ayşe, Binnaz, Canan, Zeynep, Aygün ve adlarını bilmediğim ama gönülden sevdiğim, yapacakları işlere ümit bağladığım Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü mezunu 200 civarında genç meslektaşım, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın kütüphaneci alımında tercih ettikleri illere atandılar. Türkiye'nin farklı şehirlerindeki halk kütüphanelerinde çalışmaya başlayacak olan bu gençler şu an evrak hazırlayıp işe başlama telaşında.

SEVİNCİN SEBEBİ

Peki, onların kütüphanelerde işe başlayacak olması benim kalbimdeki kuşları neden pırpır ettiriyor dersiniz? Neden sevinç içindeyim? Evet, tahminleri alayım. Kabul ediyorum, her öğretmenin hoşuna gider öğrencilerinin hayata atılması ve her meslektaşın ruhunu okşar mesleğinden birilerinin yeni görevlere gelmesi. Ama sorumun esas cevabı bu değil. Her ne kadar Kütüphanecilik olsa da alanım, her na. Yıllar boyu kapalı kalan yahut kapılarını cömertçe açıp da insanları esaslıca buyur edemeyen bazı kütüphanelerin ışıl ışıl, pırıl pırıl idealist gençlerle renklenecek olmasına.

Sevincim, Miras'ın masallarıyla ruhu ışıldayacak Van'ın çocuklarına, Zeynep'in etkinlikleriyle kitaplara sarılacak Muğla'nın yavrularına, Serap'ın tarih atölyeleriyle zihni açılacak İstanbul'un gençlerine. Sevincim, Sivas'a, Erzurum'a, Diyarbakır'a, Konya'ya, Tunceli'ye, Samsun'a. Sevincim her hafta hikâye saatlerine katılacak memleketin güzel çocuklarının ümit veren istikbaline.

ÇOCUKLARA ETKİSİ

Ray Brudbury'nin düzensizliğin içinde de bir düzen olduğunu savunan Kaos Teorisi'nin bir parçası olan Kelebek Etkisi, kabaca, küçük değişikliklerin büyük ve öngörülemez sonuçlar getirebileceği durumuna verilen isim. Küçük adımlarla büyük yolların yürünebileceğine inanmayanlar için belki faso fiso. Ama gönlünde bir derdi, memleketi güzele yönlendirmek için bir emeli olanlar içinse umut. Ben inanıyorum ki çalıştığı kütüphaneyi hareketlendirmek için gayret gösterip emek veren her kütüphaneci, bulunduğu şehrin çocuklarının geleceğine dokunacak. Okudukları her kitap, dinledikleri her öykü, katıldıkları her etkinlik, çocukların hem kendi geleceklerine hem de çevrelerine birer kelebek etkisi bırakacak.

Duygusallığı bırakıp işin bilimsel tarafına baktığımızda da bu önermenin geçerli olduğunu görebiliriz.

Kitap okuyan çocukların hayatta daha özgüvenli, daha mutlu ve daha başarılı olduklarını söyleyen bilimsel kaynakları burada sıralamaya gerek yok. Dahası, lise ve üniversiteye giriş sınavlarında, meslek sahibi olup hayata emin adımlarla yürüme aşamalarında da kitap okumanın olumlu etkisi var. Bu tablo bize, çocuklara yönelik aktif kütüphane hizmeti verilen şehirlerin kültürel ve demografik yapılarının olumlu yönde değiştirilebileceğini gösteriyor.

SESSİZ, SOĞUK SIKICI!

Şimdi şunu sorabilirsiniz, atanma süreçleri devam eden bu 200 genç yokken kütüphaneler çalışmıyor muydu?

Elbette çalışıyordu. Ancak son 10 yıl öncesine kadar kütüphanelerde Kütüphanecilik öğrenimi görmüş personel sayısı çok azdı. Ve işleyişleri, istisnaları tenzih ederek söylemeliyim ki oldukça yavan, herhangi bir devlet dairesi ciddiyetinde sürüp gitmekteydi. Bu sebeple yıllar boyunca halk kütüphanelerinin birçoğu, vermesi gereken hizmetleri hakkıyla yerine getiremedi. Zihinlerde, sessiz, soğuk ve sıkıcı mekanlar olarak çizildi kütüphaneler. Örgü ören, uyuklayan, kaşları daima çatık, çocukları korkutup azarlayan eğitimsiz memurlar olarak görüldü kütüphaneciler. Oysa orada kütüphaneciler yoktu. Şimdi olacaklar.

BUNDAN SONRA NE OLACAK?

Şimdi personel eksikliğinden kapalı kütüphanelerin bir kısmı şenlenecek. Uzman personeli olmayanlar hareketlenip canlanacak. Yazılan kara yazgıyı, kütüphane denince belleklerde oluşan yanlış imgeyi silecek pırıl pırıl genç kütüphaneciler. Üniversitede öğrendiklerini, hayat boyu öğrencilik ile tamamlayarak, sürekli kendilerini yenileyerek topluma rehber olacaklar.

Genç kütüphaneciler, haftalık, aylık, yıllık etkinlikler planlayacak. Hizmet verecekleri kitleler kimse, onların ihtiyaçlarına göre çizecekler yollarını. Muhtarlardan ulaşacaklar emeklilere, sağlık ocaklarından ulaşacaklar genç annelere, öğretmenlerle iş birliği içinde olacaklar, çocuklar okusun diye. En yeni, en güzel, en ilgi çekici kitapları onlar önerecek. En tatlı sohbeti onlarla edecek gençler. Filmler izlenip, kitaplar okunup her biri analiz edilecek. Haftalık okuma